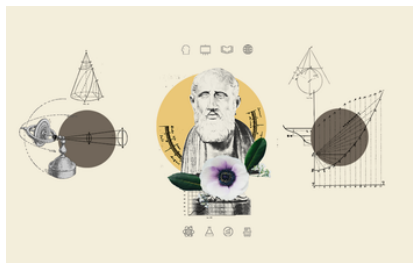

KUTATÓK ÉJSZAKÁJA 2023

09/29

2023. szeptember 29.

ELTE ÁJK (1053 Budapest, Egyetem tér 1-3.)

Az ELTE Állam- és Jogtudományi Kar részt vesz a Kutatók Éjszakája programsorozatban. Az őszi tudományfesztiválon számos előadással, workshoppal és filmvetítéssel várjuk az érdeklődőket, és azokat is, akik eddig azt hitték, hogy a jogtudomány, politológia és a kriminológia uncsi. A programokra a regisztráció szeptember 11-én nyílik meg.

Minden programunkra az első napon, szeptember 29-én kerül sor a Budapest V., Egyetem tér 1-3. címen található épületünkben. Eseményeinkre előzetes regisztráció szükséges, amit a Kutatók Éjszakája honlapján keresztül lehet megtenni. Az ehhez szükséges linkeket az itt felsorolt programokhoz kapcsolódóan is megadjuk. Az érdeklődők kérdéseiket a konferencia@ajk.elte.hu címen tehetik fel az ELTE ÁJK szervezői számára.

18.00 – 20.00 ISMERKEDJ A KRIMINOLÓGIÁVAL!

Mit tehet a kriminológia a fiatalokért?

Előadók:

Sipos Alexandra PhD-hallgató, családsegítő

Sigmond Tamás PhD-hallgató, gyermekotthoni nevelő

Kanyicska Zsófia kriminológus, javítóintézeti gyermekfelügyelő

Moderátor: Hegedűs Judit habilitált egyetemi docens

Helyszín: I. tanterem (I. emelet 106.)

Mivel foglalkozik a kriminológia, és milyen területeken alkalmazható a kriminológusok tudása? Gyermekvédelem, rendőrség, büntetés-végrehajtás, média, civil szervezetek, áldozatsegítés – csak néhány példa arra, hogy egy kriminológus hol helyezkedhet el.

A kerekasztal-beszélgetés során különböző területeken dolgozó kriminológusok osztják meg a tapasztalataikat az alkalmazott kriminológiáról.

Az eseményre olyan érdeklődőket várunk, akik szívesen részt vesznek a vezetett program után egy kötetlen beszélgetésen is, ahol feltehetik kérdéseiket mind a kriminológia mesterképzésről, mind az elhelyezkedési és munkatapasztalatokról.

Regisztráció

19.00 – 21.00 FÓKUSZBAN A GYERMEKEK ÉS JOGAIK

19.00 – 19.30

Varázslók, boszorkányok, mutánsok és padawanok – a gyermeki jogok léte és érvényesülése fiktív univerzumokban

Előadó: Dr. Láposy Attila egyetemi tanársegéd, Alkotmányjogi Tanszék

Helyszín: Aula Magna (I. emelet)

A gyermekeket is – mint az köztudomású – megilletik az alapvető jogok. Ez azt is jelenti, hogy a gyermekek ugyanúgy gyakorolhatják is ezeket a jogokat, mint a felnőttek? Vagy másként lehet őket gyakorolni? Kell-e ehhez valamilyen különleges képesség, amivel a felnőttek rendelkeznek? Vagy egy felnőttnek kell gyakorolni a gyermek helyett az alapjogait? Esetleg az államhatalom mondja majd meg, hogy ki és mit tehet ezekkel a gyermeki jogokkal?

Az interaktív előadás közös gondolkodásra hív a gyermeki jogok mibenlétéről, gyakorolhatóságuk elméleti és gyakorlati kérdéseiről. A kaland kedvéért elhagyjuk a valóságot, és a (jog)tudományos kutatói szemüvegünkkel a hátizsákunkban fiktív univerzumokba látogatunk el: megnézzük, hogy ott hogyan működnek e jogok. Értelmezhetőek-e egyáltalán a gyermeki jogok, a gyermekközpontú megközelítés, a gyermekek részvétele a jedik, a varázslók és boszorkányok vagy a mutánsok, az x-manek világában. Ott, ahol a gyermekek veleszületett különleges adottságokkal, képességekkel bírnak, cserébe nem mindennapi veszélyek fenyegetik őket. Lehet-e egy gyermeket

eszköznek tekinteni valami „nagyobb cél” érdekében, számíthat-e a gyermek véleménye, autonómiája, ki dönt arról, hogy mi a gyermek érdeke? Izgalmas kérdésekre keressük a választ, tartsanak velünk!

[Regisztráció](#)

19.40 – 21.10

Hogyan segíthetünk a gyermekeknek? Helpline, hotline és gyermekjogi képviselő a gyermekek szolgálatában – gyermekjogi szakértők kerekasztal-beszélgetése

Résztvevők:

Dr. Csalár Dorina, Internet Hotline vezetője, NMHH, gyermekjogi szakjogász

Dr. Herczeg Rita, jogász, szociálpolitikus, gyermekvédelmi szakértő

Reményiné Csekeő Borbála, pszichológus, szakmai vezető, Kék Vonal Gyermekkrízis Alapítvány

Moderátor:

Dr. Szeibert Orsolya, egyetemi tanár, ELTE ÁJK, gyermekjogi szakjogászképzés szakmai vezetője

Helyszín: Aula Magna (I. emelet)

A gyermekek számos helyzetben szorulnak segítségre, legyenek azok lelki, életviteli vagy jogaikkal és jogaik sérelmével kapcsolatos problémák. Noha magától értetődik, hogy a felnőttek segítenek a gyermekeknek, számukra sem egyszerű a hogyan, és nem feltétlenül ismerik azokat a csatornákat sem, amelyeken keresztül a gyerekek maguk megtalálhatják a segítséget.

A gyermekjogi, gyermekvédelmi szakértők a beszélgetés során foglalkoznak az interneten elérhető Internet Hotline online tájékoztató és segítségnyújtó szolgálat működésével, amelyen jogsértő vagy kiskorúakra káros tartalmakat lehet bejelenteni.

Szó lesz a gyermekeket érintő online jelenségekről, így az online zaklatásról, a szextingről és a kiskorúak online behálózásáról.

A szakértők kitérnek majd a Kék Vonal Gyermekkrízis Alapítvány működésére, aktuális tapasztalataira, a szorongásokkal, depresszív tünetekkel küzdő serdülők számának emelkedésére, az önsértés és az öngyilkossági készítés arányainak növekedésére, arra, hogy hol lehetnek a lelkisegély határai.

Az érdeklődők megismerhetik az Internet Hotline-nak, a Kék Vonal Alapítvány lelkisegély-szolgálatának, valamint a gyermekjogi képviselőnek a feladatkörét és lehetőségeit, az utóbbi években szerzett tapasztalataikat, és így számos, az ellátórendszerrel és gyermekvédelemmel kapcsolatos kérdéskörbe betekintést nyernek.

[Regisztráció](#)

19.00 – 22.30 MOZIZZ VELÜNK, ÉS ISMERD MEG A DÍSZTERMÜNKET!

Álmodozások kora és az Aula Magna titkai

Helyszín: A/1 gyakorló, földszint, ruhatár mellett nyíló folyosó

A vetítés utáni beszélgetés résztvevői:

Szabó István, a film rendezője

Béres Ilona, Kossuth- és Jászai Mari-díjas színművésznő, a Halhatatlanok Társulata és a Magyar Művészeti Akadémia tagja

Handa Orsolya, karunk tanácsadó szakpszichológusa

Kassa Gabriella, az ELTE Karrierközpont vezetője

Dr. Klenanc Miklós, a Réti, Várszegi és Társai PWC Legal együttműködő ügyvédje

A beszélgetés moderátora:

dr. Rác Anna, az ELTE–Nemzeti Filmintézet egyetemi filmklubjának vezetője

Az Oscar-díjas Szabó István 1965-ös filmje, az Álmodozások kora első kockái az Egyetem téri épületünk Aula Magnájában (Dísztermében) forogtak, egy jogász avatás néhány pillanatát bemutattva. A személyes hangú nemzedéki közérzetfilm az egyetem utáni pályakezdésről, a fiatalok nehézségeiről és örömeiről szól. A magyar új hullám egyik megkerülhetetlen alkotásaként tartja számon a filmtörténet, amely pontosan megragadja azokat a dilemmákat, amelyek Szabót és kortársait foglalkoztatták, de a felnőtté válással, a pályakezdéssel, a vágyak és az illúziók felszámolásával kapcsolatos kérdésfelvetései egy mai fiatal számára is érvényesek.

Szabó a Locarnói Nemzetközi Filmfesztiválon megkapta a legjobb rendezőnek járó Ezüst Leopárdot ezért az alkotásért.

A filmvetítés és beszélgetés után pedig egy rövid látogatást teszünk vezetéssel az Aula

Magnában, ahol az egyetemi ereklyét is megtekintjük, és feltárulnak az Aula Magna titkai. Ebben Gosztonyi Gergely, a Magyar Állam- és Jogtörténet Tanszék habilitált egyetemi docense lesz segítségünkre.

Regisztráció

19.00 – 21.00 MIT TETT A DARNÓZSELI HENTES, ÉS MILYEN EGY BÜNTETŐPER?

Emberölés holttest nélkül

Szereplők:

Dr. Gál András ügyvéd

Dr. Jován László ügyvéd

Dr. Hack Péter tanszékvezető egyetemi tanár, Büntető Eljárásjogi és Büntetés-végrehajtási Jogi Tanszék

a Büntető Eljárásjogi és Büntetés-végrehajtási Jogi TDK demonstrátorai

Moderátor: Dr. Üveges Eszter Anna PhD-hallgató, Büntető Eljárásjogi és Büntetés-végrehajtási Jogi Tanszék

Helyszín: VI. tanterem (I. ½. emelet 203.)

Létezik tökéletes gyilkosság? Nehéz erre a kérdésre választ adni, de az tény, hogy a darnózseli hentesként elhíresült N. János rendkívül közel volt a megvalósításához.

Ahhoz azonban, hogy ezt megértsük, vissza kell utaznunk egészen 2014. májusáig, amikor is – a vád szerint – a hentes végzett feleségével, majd holttestét eltüntette.

A hosszú évekig tartó eljárás során a hatóságoknak nem volt könnyű dolguk: hogyan lehet bizonyítani egy emberölést, ha nincs meg a holttest? Hiszen a halál oka sem állapítható meg. Éppen emiatt a bizonyítási nehézség miatt számos egymással ellentétes ítélet született. De hogy mi is lett a vége? Mit állapított meg a Kúria az ügydöntő határozatában? Hogyan lehet bizonyítani egy ilyen bűncselekményt közvetlen bizonyítékok nélkül?

Ha érdekel a válasz, mindenképp találkozunk a Kutatók Éjszakáján, ahol permodellezést is láthatsz.

Regisztráció

19.00 – 21.30 MERÜLJ EL A MUNKA VILÁGÁBAN ELŐADÁSAINK SEGÍTSÉGÉVEL! KÓRTÜNETEK ÉS JÖVŐKÉP ÖT TÉMÁBAN

Helyszín: IV. tanterem (I. emelet 114.)

19.00 – 19.30

Toth Kinga (PhD-hallgató): **A munkavédelmi prevenció kampány alakulása az elmúlt évtizedekben**

- A rendszerváltás előtti időszak kampányai, plakátjai – Mennyire volt látványos az akkori kampány?
- Milyen változást regisztrálhatunk? A rendszerváltást követő időszak és korunk kampányának megjelenése, kiadványai
- Munkavédelmi kampány az Európai Unióban (az OSHA kiadványai)
- Miért fontos a kampány eszköztára
- Mennyit változott a munkavédelmi prevenció az évtizedek alatt?
- Miként regisztrálható a technológiai fejlődés az alkalmazott eszköztáron?
- Eredmények, problémák – a jövő kihívásai

Regisztráció

19.40 – 20.10

Óváry-Papp Nóra (vezető ügyvéd, oktató): **A mesterséges intelligencia és az ügyvédség jövője – Avagy kell-e félnünk a robotügyvédtől?**

Az előadás a már alkalmazott szoftvereket mutatja be – különös figyelemmel arra, hogy ezek mennyiben alakítják át az ügyvédi feladatok ellátását. Előre tekintve, megvizsgálva, milyen hatással lesz vagy lehet a mesterséges intelligencia az ügyvédek életére.

Regisztráció

20.20 – 20.50

Fábián Aliz (PhD-hallgató): **Amerikában jártam – tapasztalatok az oktatási rendszerről és a vitarendezési lehetőségekről**

Az Amerikai Egyesült Államokról mindenkinek van valamilyen előzetes ismerete, legalább a filmekből. Soha véget nem érő országutak, Grand Canyon, esküdtszék. De vajon milyen lehet egy amerikai egyetemen jogot tanulni vagy egy bírósági közvetítői ülésen magyarként részt venni? Az előadó személyes tapasztalatain keresztül kalandozhatunk az amerikai oktatási és vitarendezési rendszer világában – betekintve a kapcsolódó magyar munkajogi szabályozás rejtelseibe is.

[Regisztráció](#)

21.00 – 21.30

Szakács Dóra (PhD-hallgató): **Változások a mobbing elleni küzdelemben – az új panasztörvény és a munkáltatói visszaélés-bejelentő rendszerek**

A mobbing gyakran ismétlődő pszichológiai terror, általános meghatározása szerint legalább egyszer egy héten és legalább fél éven keresztül tartó cselekedetek sorozata egy egyén vagy egy közösség részéről, amelyek egy vagy több egyén ellen irányulva azoknál mentális vagy fizikális kórtani jelenségekhez vezetnek. A mobbing a munkáltató keretein belül is előfordul, így kezelést igénylő negatív jelenség. Az előadás bemutatja, hogy az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről szóló irányelv nyomán idén életbe lépő hazai, a foglalkoztatók meghatározó hányadát belső visszaélés-bejelentési rendszer létrehozására kötelező hazai szabályozás mennyiben lehet alkalmas a mobbing kezelésére, akár annak visszaszorítására.

[Regisztráció](#)

21.40 – 22.10

Havas Bence (PhD-hallgató): **A munkaidő szétesése?**

A munkaidő-szabályozás konfliktusokban formált, erőteljesen változó joganyaga egy évszázadok óta szilárdan fennálló dogmatikai tételen alapul, amely szerint a munkával töltött idő élesen elválik a pihenéssel, szórakozással tölthető pihenőidőtől. Az utóbbi évtizedek változásai, a rugalmasság állandó hajszolása a digitalizációval karöltve azonban újszerű munkaszervezési elvek (táv munkavégzés, digitális eszközök fokozott alkalmazása), és korábban elképzelhetetlen munkavégzési formák (platformmunka) elterjedéséhez vezetett. Vajon hogyan hat mindez a munkaidő és a pihenőidő éles elválasztottságára? Valóban a munka határainak leomlásához vezet a digitális technológia XXI. századi térhódítása? Vagy inkább tovább vastagszik a két szféra közti fal?

[Regisztráció](#)

19.00 – 20.00 LESSÜNK BE A POLITIKATUDOMÁNY KULISSZÁI MÖGÉ!

Tömegek és politikai képviselet

Előadó: dr. Illés Gábor adjunktus, Politikatudományi Intézet és László Tamás gyakornok, ELKH TK Politikatudományi Intézet

Helyszín: Kari Könyvtár (földszint)

Politikai képviselőket mindenekelőtt azért választunk, hogy ne kelljen személyesen jelen lennünk, és részt vennünk a mindennapi politikai ügymenetben. Ám az alkalmankénti csoportos fizikai jelenlétnek kiemelt jelentősége van a képviseletben, különösen annak olyan formáiban, amelyek a politikai vezetőket állítják középpontba. A tömeg és a vezető közötti közvetlen interakciók kulcsfontosságúak lehetnek például abban, hogy egy vezetőt karizmatikusnak lássanak követői; de egyes elméletek egészen odáig mennek, hogy a vezető tömeg általi megéljenését a népi felhatalmazás egy formájának tekintik.

Az előadás egyik célja a képviseletről szóló politikatudományi irodalom, a tömeg szerepéről szóló kutatások és történeti referenciák segítségével szétszálazni, hogy a vezetőközpontú politikai képviselet folyamatában mi lehet a különböző tömegesemények szerepe; mi a funkciója a politikai nagygyűléseknek, meneteknek; illetve, hogy milyen közvetett képviseleti vonatkozása lehet például egy futballmérkőzésnek. Másik célja pedig megmutatni, hogyan érvényesülnek a tömegesemények képviseleti funkciói a kortárs magyar politikában.

[Regisztráció](#)

20.00 – 21.30 ÉRDEKEL A PSZICHOLOGIA? MOST MEGTUDHATOD, MILYEN ÖSSZEFÜGGÉSBEN ÁLL A JOGGAL, A MESTERSÉGES INTELLIGENCIÁVAL ÉS A DÖNTÉSEINK MEGHOZATALÁVAL!

Te kit ütnél el?

Előadó: dr. Czabán Samu, a Jog- és Társadalomelméleti Tanszék oktatója

Helyszín: III. tanterem (I. emelet 111.)

Vajon többet ér egy orvos, mint egy hajléktalan? Idős vagy fiatal? Kövér vagy sovány? Te tudnál dönteni? Rendhagyó interaktív előadásunkban a mesterséges intelligencia és a morális pszichológia határterületét boncolgatjuk előadónk segítségével. Tarts velünk és fedezd fel a saját morális értékrendedet az önvezető autók játékán keresztül!

[Regisztráció](#)

20.10 – 21.40 VIZSGÁLJUK MEG MÉDIAFOGYASZTÁSI SZOKÁSAINKAT EGY INTERAKTÍV JÁTÉKBAN!

Az vagyok, amit fogyasztok (a médiában) – Politika-szimulációs játék

Előadók:

Lovász Dorottya PhD-hallgató

dr. Szolcsányi Péter jogász, PhD-hallgató

Bajnay Orsolya, Polémia Intézet munkatársai

Helyszín: I. tanterem (I. emelet 106.)

A XXI. század új információgyűjtési mechanizmusai nem csupán új szocializációs formák kialakulását eredményezték, hanem az internet és a közösségi média terjedésével a hírfogyasztás is átalakult. Az egyének hajlamosak buborékban élni, s ez a buborék a hírfogyasztásukat, tájékozódásukat, sőt sokszor még baráti körük összetételét is meghatározza. Hasznosak-e a buborékok és ha igen, akkor mire használhatjuk őket? Vagy kizárólag káros jelenségről lenne szó? A workshop célja a kérdés körbejárása egy interaktív játék segítségével. A résztvételt 16 éven felüli személyeknek ajánljuk.

[Regisztráció](#)

21.00 – 22.00 A MAGYAR KÖZIGAZGATÁS ATLASZA 1934 – A MAGYARY-CSODA

A magyar közigazgatás atlasza 1934 – A Magyar-csoda

Előadók:

Bátorfy Attila adatvizualizációs szakember, az ELTE BTK oktatója

Takács Dániel könyvtárvezető

Helyszín: Kari Könyvtár (földszint)

1934-ben jelent meg A magyar közigazgatás atlasza című monumentális mű, amely grafikusán mutatta be az akkori magyar közigazgatás rendszerét. A Magyar Zoltán professzor szervezőmunkájában és a Magyar Királyi Belügyminisztérium kiadásában megvalósuló atlasz nyolc nagyméretű tablón, és nyolc kisebb vázlatos diagramon ábrázolja a magyar közigazgatási egységek szervezeti felépítését. Az atlasz koncepcionálisan illeszkedik a hierarchikus szervezeti ábrák, kapcsolati diagramok hagyományába. A Magyarországon unikális mű grafikai értékelése és a rendszer-ábrázolások történetébe való beillesztése most először történik meg.

[Regisztráció](#)

21.10 – 22.10 NEMZETKÖZI KITEKINTÉS – HALÁLBÜNTETÉS, ÁZSIAI KULTÚRA

A halálbüntetés elmélete és gyakorlata Kínában egykor és ma

Előadó: Dr. Kormány Attila, egyetemi adjunktus, Jog- és Társadalomelméleti Tanszék

Helyszín: II. tanterem (I. emelet 109.)

Az emberi jogokkal foglalkozó nemzetközi szervezetek becslései szerint Kínában több embert végeznek ki egy évben, mint bármely más országban. Vajon mi lehet annak az oka, hogy nem tudjuk a pontos számokat, és csak becsléseink vannak? Szinte minden emberi közösségben elfogadott volt a „szemet szemért” elv, nem volt ez másképpen Kínában sem, a legsúlyosabb bűntettek elkövetőit halálbüntetéssel sújtották. Mivel a kínai jogi rendszer teljesen izoláltan fejlődött ki, ezért a büntetőpolitika, az ezek mögött meghúzódó elvek és ennek gyakorlata is teljesen más utat járt be, mint amit mi itt Európában megszoktunk.

Vajon mi lehetett az az „öt büntetés”? Miért volt jelentősége a „tíz utálatos cselekménynek”? A

kínai császári törvénykönyvek egészen a XX. század elejéig több száz esetben írták elő a halálbüntetés kiszabását a bíráknak. A kivégzési módok számtalan formát ölthettek, amelyek között igen kegyetlen módozatok is voltak. Felmerül a kérdés: vajon a békességet és az egymás iránti tiszteletet hirdető Konfuciusz hogyan engedhette meg ezt a gyakorlatot? A halálbüntetés mellett voltak olyan testcsontkító büntetések, amelyek nagyon gyakran az elkövető halálához vezettek. Ezt azonban a Han-dinasztia egyik uralkodója már az i.e. 2. században eltörölte, mi lehetett ennek az oka? Meglepőnek hangzik, de még a yin és yang filozófia is befolyásolta a halálbüntetések végrehajtását.

Kínában a legsúlyosabb büntetés egy olyan cselekmény volt, amire mi itt Európa közepén nem is gondolnánk, ennek a cselekménynek az elkövetőit gondolkodás nélkül kivégezték. De sokszor nemcsak őket büntették meg, hanem ezt kiterjesztették, vajon kikre?

Mi volt a kínaiak számára a leginkább elkerülendő halálbüntetési nem és vajon miért nem alkalmazták az Európában annyira elterjedt akasztást?

Mit jelent a „felfüggesztett halálbüntetés”, amit a mai napig alkalmaznak?

Milyen esetekben lehet kiszabni ma a halálbüntetést Kínában és hogyan hajtják ezeket végre? Tényleg kivégeznek korrupciós cselekményért embereket? Miért nem változott szinte semmit a halálbüntetés gyakorlata Kínában az elmúlt 4000 évben?

Az előadásban az érdeklődők minden feltett kérdésre választ kapnak és megismerhetik a halálbüntetés elméleti és gyakorlati hátterét az ősi kínai társadalomtól napjainkig.

[Regisztráció](#)